

str. Pușkin, 38, Bălți, MD 3121 Republica Moldova,
tel.: (0231) 52435, e-mail: libruniv@usarb.md, web: <http://libruniv.usarb.md>

CONFERINȚA ȘTIINȚIFICO-PRACTICĂ
TRADIȚIE ȘI NOI PARADIGME DE CERCETARE ÎN BIBLIOTECONOMIE,
EDIȚIA I

23 aprilie, 2021

Secțiunea BIBLIOTECILE VIITORULUI: POSIBILITĂȚI INFINITE

**Biblioteca digitală –
o cale de promovare a publicațiilor științifice instituționale și de autor**

Varvara GANEA, bibliotecar
ganea.varvara@gmail.com

Secția Dezvoltarea resurselor informaționale. Oficiul Catalogare. Indexare. Clasificare

Biblioteca Digitală formează o parte integrantă a serviciilor Bibliotecii Științifice USARB, aplicând noi tehnologii pentru a oferi acces la colecțiile digitale.

O bibliotecă digitală este o colecție online de obiecte digitale, de calitate ireprosabilă, create sau colectate și gestionate în conformitate cu principiile acceptate pe plan internațional și accesibile într-o manieră coerentă și durabilă, susținută de servicii necesare pentru a permite utilizatorilor recuperarea și exploatarea resurselor.

(Manifestul IFLA/UNESCO pentru Bibliotecile Digitale, din 22 august, 2018)

Depozitul instituțional **Biblioteca Digitală** (<http://tinread.usarb.md:8888/jspui/>) al Bibliotecii Științifice este o arhivă online de colectare, prezervare și diseminare a copiilor digitale a curriculumurilor realizate de cadrele didactice ale Universității de Stat „Alecu Russo” din Bălți și conținuturi ale autorilor din afara instituției.

Scopul serviciului digital: augmentarea vizibilității rezultatelor cercetărilor universitare, dezvoltarea investigațiilor interdisciplinare.

Scurt istoric

Termenul de **Biblioteca digitală** a fost utilizat pentru prima dată în anul 1988 într-un raport al Corporației pentru Cercetarea Inițiativelor Naționale (Corporation for National Research Initiatives). Ulterior, a fost popularizat în anul 1994 de către Inițiativa Bibliotecilor Digitale (Digital Library Initiative).

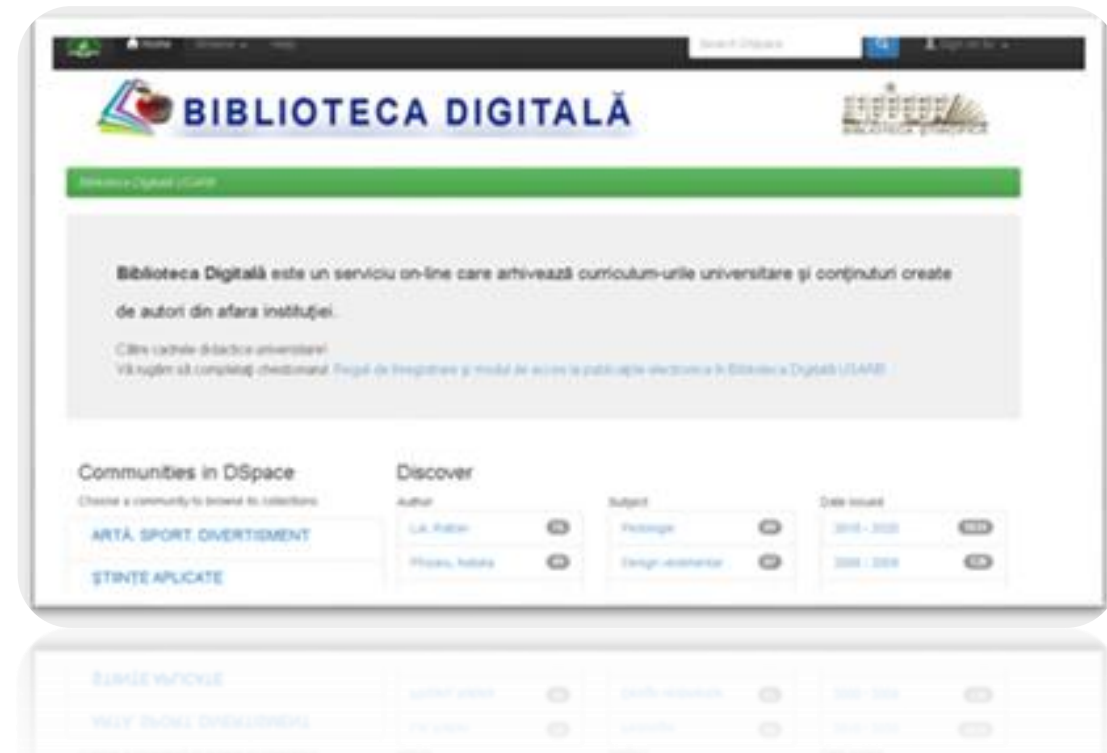
Păstrarea și protecția patrimoniului cultural este recunoscută de Convenția UNESCO pentru salvagardarea patrimoniului cultural imaterial din 17 octombrie 2003. Prin salvagardare se înțelege măsurile vizând asigurarea viabilității patrimoniului cultural imaterial, cuprinzând identificarea, documentarea, cercetarea, prezervarea, protecția, promovarea, punerea în valoare, transmiterea, în special prin intermediul educației formale și nonformale, precum și revitalizarea diferitelor aspecte ale acestui patrimoniu.

(Convenție din 17 octombrie 2003 pentru salvagardarea patrimoniului cultural imaterial, Cap.I : Dispoziții generale, Art.2, punctul 1).

Biblioteca Digitală a BŞ USARB a fost lansată în anul 2006 cu începerea activității de atașare a documentelor full-text la baza de date Tinlib cu posibilitatea regăsirii în Web Opac.

În luna mai 2019 a fost instalată versiunea DSpace 6.3, structurată în 5 comunități și 27 colecții. Conform solicitărilor, accesul către conținutul bibliotecii a fost restricționat. Metoda de autentificare permite accesul necondiționat la resursă doar din campusul universitar, accesările din exterior necesitând logare pentru vizualizarea înregistrărilor atașate, metadatele fiind în acces deschis.

Misiune și obiective

Principala misiune a acestui proiect este de a promova și a oferi acces direct la textele integrale a resurselor informaționale.

Principalele obiective

- extinderea accesului la cercetarea științifico-didactică universitară și la lucrările autorilor din afara instituției;
- creșterea transparenței și eficientizarea comunicării științifice;
- promovarea imaginii instituției universitare și a cercetătorilor;
- evidența publicațiilor și autorilor în funcție de diverse criterii;
- asigurarea încrederii pentru autori de a-și plasa publicațiile în format electronic într-o arhivă bine organizată;
- îmbunătățirea abilităților educaționale și sociale;
- alinierea la standardele în continuă re-elaborare;
- prezervarea pentru acces pe termen lung la informația stocată...

Funcționalitatea Bibliotecii digitale

- **achiziție** - obiecte fizice în reprezentare digitală;
- **management** - administrarea metadatelor și conținutului (indexare pentru regăsire rapidă, integritatea datelor și a metadatelor); administrarea identităților digitale;
- **acces** - include administrarea comunicării datelor, securitate, conștientizarea contextului;
- **distribuție** - include suportul pentru infrastructura IT necesară.

Instituția bibliotecară și-a asumat responsabilitatea organizațională pentru administrarea acestor materiale digitale, inclusiv conservarea pe termen lung, accesul, distribuția, precum și:

- gestionarea și să păstrarea resurselor electronice în conformitate cu prescripțiile formulate în legislația privind dreptul de autor și drepturile conexe;
- asigurarea procesului de creare și dezvoltare a arhivei instituționale în calitate de executant;
- recepționarea resurselor informaționale de la autori în scopul plasării acestora;
- realizarea procesului de arhivare a resurselor în Biblioteca digitală;
- oferirea consultațiilor autorilor privind autoarhivarea publicațiilor;
- asigurarea funcționalității software-ului, suportului tehnic și prezervarea publicațiilor electronice;
- promovarea produsului informațional pentru toate categoriile de cercetători și cadre didactice.

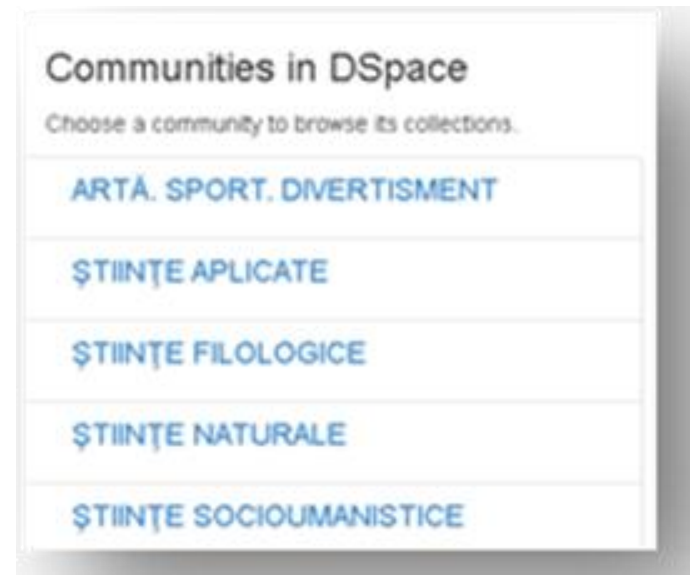
Organizată anterior pe domenii de științe conform Clasificării Zecimale Universale și formatată ca text, Biblioteca Digitală USARB (<http://tinread.usarb.md:8888/jspui/>) este restructurată în comunități și colecții pe platforma DSpace, versiunea 6.3 - o aplicație software cu acordul dreptului de autor, plasate sub licența Creative Commons Attribution, destinată organizațiilor academice, non-profit, dar și celor comerciale, pentru realizarea și gestionarea depozitelor digitale. Documentele digitale se pot utiliza în mod gratuit pentru cercetare, studiu individual și au scop de căutare informativ și educativ.

Depozitul digital este organizat ierarhic și este constituit din 5 comunități: Artă. Divertisment; Științe aplicate; Științe filologice; Științe naturale; Științe socioumanistice.

Numărul de resurse indexate pe comunități (la data de 01.11.2020):

- Artă. Divertisment 30
- Științe aplicate 441
- Științe filologice 258
- Științe naturale 106
- Științe socioumanistice 335

Întîetatea după numărul de publicații o deține comunitatea Științe aplicate cu colecțiile: Agricultură - 116, Desen tehnic - 24, Informatică - 106, Tehnică. Tehnologii - 195.

Arhivarea documentelor

Procesul de arhivare a informației necesită o atenție sporită. Resursele informaționale vor fi păstrate pe termen nelimitat conform standardelor în vigoare naționale și internaționale luând în considerație aspectele legate de proprietatea intelectuală prin asigurarea accesului la conținutul acestora.

Informația este stocată prin mai multe etape:

- pregătirea - resursele fiind prelucrate din punct de vedere tehnic (tehnoeditare, salvare PDF);
- descrierea bibliografică a resurselor în conformitate cu standardele în vigoare;
- alcătuirea cuvintelor-cheie;
- arhivarea propriu-zisă, care și ea se realizează prin câteva etape.

Colecțiile sunt create, gestionate și accesibile, astfel încât acestea să fie ușor și rațional de utilizat de către toți utilizatorii.

The screenshot displays a DSpace search interface with the following sections:

- Communities in DSpace:** A list of communities to browse, including ARTĂ. SPORT. DIVERTISMENT, ȘTIINȚE APLICATE, ȘTIINȚE FILOLOGICE, ȘTIINȚE NATURALE, and ȘTIINȚE SOCIOUMANISTICE.
- Discover:** A search results page with filters for Author, Subject, Date issued, and Has File(s).

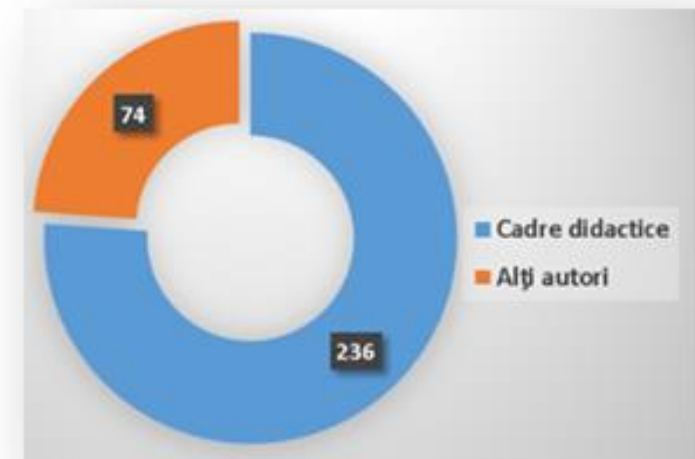
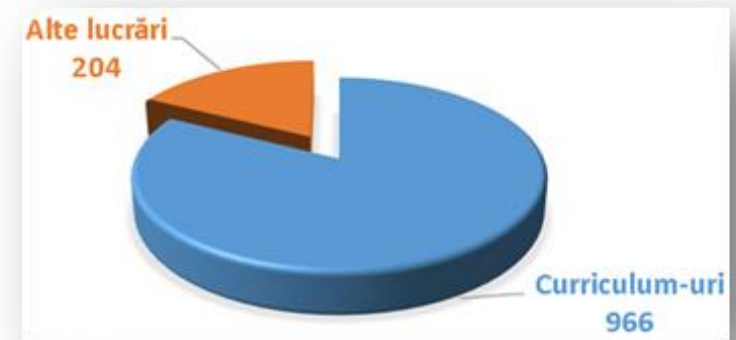
Author	Subject	Date issued	Has File(s)
Lal, Raitan (78)	Pedologie (89)	2010 - 2020 (1034)	true (1178)
Pînzaru, Natalia (49)	Design vestimentar (67)	2000 - 2009 (130)	
Fotescu, Emil (37)	Soluri (64)	1990 - 1999 (5)	
Pebic, Mircea (33)	Informatică (63)	1985 - 1989 (1)	
Ariet-Vovc, Aliona (30)	Limba engleză (41)		
Stănculescu-Bârda, Alexandru (28)	Industria textilă (31)		

Identificarea resurselor electronice se efectuează prin selectarea comunității, colecției, autorului, titlului, cuvinte cheie sau data publicării.

Biblioteca digitală conține 1 170 de resurse informaționale. 83 % sunt curriculum-urile cadrelor didactico-științifice și 17 % - lucrările autorilor din afara instituției.

310 autori și-au plasat resursele informaționale în arhiva instituțională.

Colecția Bibliotecii Digitale este un sistem de acces unic, inclusiv sistemul de referință și de căutare, sistemul de clasificare și de indexare, interfață unică.

Statistics for Biblioteca Digitală USARB on tinread.usarb.md

24 05 2019 to 30 10 2020

Overview | Archive Information | Items Viewed | All Actions Performed | User Logins | Words Searched | Averaging Information | Log Level Information | Processing

General Overview

Items Archived	178
Bitstream Views	64 504
Item Views	422 602
Collection Views	14 677
Community Views	8 278
User Logins	287
Searches Performed	1 563 513
Licence Rejections	0
OAI Requests	0

Pentru această arhivă este caracteristică prezența full-textelor, ceea ce o diferențiază de vastele baze de date bibliografice. Autorii oferă Bibliotecii din propria inițiativă resursele informaționale pentru a fi arhivate și accesate ulterior.

Din prezentarea generală a statisticii Bibliotecii Digitale pentru perioada 24.05.2019 - 30.10.2020 s-au efectuat 1 563 513 căutări.

Subject

Pedologie	69
Design vestimentar	67
Soluri	64
Informatică	63
Limba engleză	41
Industrie textilă	31
Texte oculte	31
Limba franceză	26

Regăsirea informației se efectuează și prin selectarea cuvintelor cheie sau data publicării.

Conform statisticii din totalul de 1 170 de documente indexate, 1 034 sunt publicate în anii 2010-2020.

Cuvintele cheie: *Pedologie*, *Design vestimentar*, *Soluri*, *Informatică* etc. sunt cele mai frecvent folosite în identificarea documentelor în Biblioteca Digitală.

Date issued

2010 - 2020	1034
2000 - 2009	130
1990 - 1999	5
1985 - 1989	1

Has File(s)

true	1170
------	------

Comunitatea *Științe filologice*, colecția *Literatură* conține 49 de lucrări artistice, care includ proza română, engleză, franceză, germană, irlandeză, austriacă, japoneză etc. (traducere în limba română). Lecturarea acestor lucrări, este o metodă eficientă ce poate schimba starea de lucruri din această lume atunci când ești izolat.

2020	Rabban Bar Șawma. Pelerinaj în Cuvânt : Roman de călătorie pentru tineri : Volumul 1	<i>Dobre, Valentin-Claudiu I.</i>
2020	Povestiri din Orient : (tălcuite în versuri pentru cei mici) : Volumul 1: Mul-an, muzica stelelor cerului și monologul scepticului	<i>Dobre, Valentin-Claudiu I.</i>
2015	Aventurile baronului Münchhausen	<i>Bürger, Gottfried August</i>
2014	Blândețea nopții	<i>Fitzgerald, Francis Scott</i>
2016	Memorii de război: Amintiri din luptele de la Turtucaia. Pirin Planina: (episoduri tragice și comice din captivitate)	<i>Topîrceanu, George</i>
2011	Amintiri din Junimea	<i>Negruzzi, Iacob</i>
2014	Marele Gatsby	<i>Fitzgerald, Francis Scott</i>

Topul celor mai solicitate lucrări

Promovarea Bibliotecii digitale s-a realizat pe parcursul anilor pentru comunitatea academică și s-au desfășurat în cadrul activităților științifice: *Săptămâna Internațională a Accesului Deschis la Informație, Săptămâna Educației Deschise, Lunarul studenților de la ciclul I de instruire, a masteranzilor și doctoranzilor, Cursului Bazele Culturii Informației.*

Omni și limbajul său : Studii de filozofie a limbajului, teorie a limbii și lingvisticii generale (Coșeriu, Eugeniu) (123456789/1122)	550
Curriculum universitar la unitatea de curs Psihologie generală : Ciclul I - studii superioare de licență. Codul și denumirea domeniului general de studii: 031 Științe sociale și comportamentale. Codul și denumirea specialității: 0313.1 Psihologie. Forma de învățământ: Învățământ cu frecvență (Prițcan, Valentina) (123456789/839)	500
Curriculum la unitatea de curs Aplicații generice : Ciclul I, studii superioare de licență. Codul denumirii domeniului general de studii: 44 Științe exacte. Codul și denumirea specialității: 444.1 Informatică. Forma de învățământ: cu frecvență redusă (123456789/47)	480
Curriculum la unitatea de curs Aplicații generice : Ciclul I, studii superioare de licență. Codul denumirii domeniului general de studii: 44 Științe exacte. Codul și denumirea specialității: 444.1 Informatică. Forma de învățământ: cu frecvență (Cabac, Valeriu) (123456789/45)	480
Curriculum la cursul normativ universitar "Bazele electrotehnicii și lucrări de montaj" pentru specialitatea Educația tehnologică, facultatea Tehnică, Fizică, Matematică și Informatică. Forma desfășurată și scurtă: Învățământ cu termen redus (Abramciuc, Valeriu) (123456789/46)	464
Curriculum la disciplina Limba engleză I (Condrat, Viorica) (123456789/898)	460
Curriculum pentru unitatea de curs Abordarea prin competente a procesului de învățământ pentru specialitățile "Didactica disciplinelor". Ciclul II, studii superioare de masterat Învățământ cu frecvență (Cabac, Valeriu) (123456789/62)	456
Curriculum pentru unitatea de curs Tehnologii de prelucrare I (Tehnologii de prelucrare a lemnului): Ciclul I, studii superioare de licență, învățământ cu frecvență: Specialitatea Educația tehnologică (Clim, Tudor) (123456789/883)	450
Curriculum la unitatea de curs "Managementul strategic al resurselor umane". Ciclul II, studii superioare de master. Codul și denumirea domeniului general de studii: 31 Științe politice. Codul și denumirea specializării: „Managementul administrației publice”. Forma de învățământ: cu frecvență (Movilă, Irina) (123456789/243)	450
"Personalitatea integrală - un deziderat al educației moderne", conferință științifică internațională (2010; Chișinău) (123456789/1049)	450
http://tinread.usarb.md/8888/jspui/handle/123456789/56	448
http://tinread.usarb.md/8888/jspui/handle/123456789/463	442

Beneficiile Bibliotecii digitale

- acces simultan pentru mai mulți utilizatori 24/7
- diversitate de conținut
- divertisment și învățare online
- spațiu de depozitare
- reducerea costurilor

Concluzii

Proiectul Biblioteca Digitală, care a implicat timp și efort intelectual, este o realizare nu numai pentru comunitatea academică, dar și pentru întreaga societate. Accesul egal la tezaurul științific și cultural este dreptul fiecărei persoane și contribuie la promovarea patrimoniului intelectual nu numai pentru generația prezentă, dar și pentru generațiile ce vor urma.

Biblioteca Digitală formează o parte integrantă a serviciilor bibliotecii, aplicând noi tehnologii pentru a oferi acces la colecțiile digitale. Bibliotecarii stabilesc și furnizează criteriile de regăsire a informației (criterii derivate din analiza comunității deservite, din misiunea și obiectivele bibliotecii, din cunoașterea modalităților și formelor de comunicare a informației), asigură selectivitatea regăsirii informației etc.

Misiunea de mai departe a Bibliotecii Digitale este de a dezvolta, organiza, conserva, cerceta și de a pune în valoare patrimoniul documentar în scopul susținerii informării, studiului, cercetării și educației.

Referințe bibliografice

1. OSOIANU, Vera. *Biblioteca în era internetului: tendințe și prognoze* [online] [citat 17.10.2015]. Disponibil: http://www.slideshare.net/nice26/biblioteca-n-era-internetului-27910845?qid=37dcbe80-2a06-4fba-8a7f12dfd16e9d7e&v=qf1&b=&from_search=1
2. PETRE, Diana Ioana. Bibliotecile în mediul online. Promovarea activităților și a proiectelor prin intermediul rețelelor de socializare. In: *Biblioteca*. 2013, nr. 6, pp. 191-192.
3. POPESCU, Stela. *Instrumentele moderne de informare* [on-line] [accesat 17.10.2015]. Disponibil: <https://ru.scribd.com/doc/260281257/Instrumente-Moderne-de-Informare-1>
4. *[Reguli pentru materialele audiovizuale și multimedia din biblioteci și alte instituții. Secțiunea IFLA pentru Materiale audiovizuale și multimedia. Trad. în limba română de Daniela ION, Biblioteca Centrală Universitară „Carol I” București, Serviciul Catalogare ; control șt. al trad.: prof. Hermina ANGHELESCU. [Haga], Martie 2004. (traducere).*
5. STAVER, Mihaela. *Biblioteca universitară în viața virtuală a studentului* [on-line] [citat 17.10.2015]. Disponibil: http://www.slideshare.net/libruniv/biblioteca-universitara?qid=cf566ae3-04d9-4f13-bf70-01741938dfe7&v=qf1&b=&from_search=2
6. TÎRZIMAN, Elena. Bibliotecile în era digitală – provocări, mutații, perspective. In: *Librăria* [on-line]. 2008, pp. 26-38 [citat 12.11.2020]. Disponibil: <http://www.diacronia.ro/ro/indexing/details/A19382/pdf>
7. АБРОСИМОВ, А. Г. *Электронные библиотеки научных и образовательных ресурсов*. Казань, 2008. 78 p.
8. http://www.bibnat.ro/dyn-doc/publicatii/Revista%20Biblioteca%205_2020_site.pdf